

Vergaderjaar 2012–2013

33 640 VI

**Wijziging van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het
jaar 2013 (wijziging samenhangende met de
Voorjaarsnota)**

Nr. 3

**VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN
ANTWOORDEN**

Vastgesteld 28 juni 2013

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet heeft de eer als volgt verslag uit te brengen. Onder het voorbehoud dat de hierin gestelde vragen en gemaakte opmerkingen voldoende zullen zijn beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van het voorstel van wet genoegzaam voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Jadnanansing

De griffier van de commissie,
Nava

- 1 *Is er overeenstemming met de rechtspraak over het niet volledig financieren van de raming?*
Ik heb de Raad voor de rechtspraak in kennis gesteld van mijn besluit om conform de regels van het bekostigingssysteem de in 2013 verwachte zaaksinstroom niet volledig vooraf te bekostigen met een bijdrage uit de begroting van Veiligheid en Justitie. Conform de regels van het bekostigingssysteem wordt, indien de daadwerkelijke productie hoger blijkt dan de productieafspraken, de productie voor 70% van de prijs bekostigd vanuit de egalisatierekening. Eventueel niet gedekte overige kosten (30% van de prijs voor de meerproductie) lopen via de reguliere exploitatie in het behaalde resultaat en kunnen dus leiden tot een onttrekking aan het eigen vermogen.
- 2 *Wat is het totale bedrag aan prijsbijstelling over 2012?*
€ 59,5 mln. (incl. HGIS)
- 3 *Wat betekent het inzetten van 17,8 miljoen eindejaarsmarge voor verdere V&J problematiek? Hoe wordt dit bedrag concreet besteed?*
De eindejaarsmarge is voor € 17,8 mln. ingezet voor gedeeltelijke dekking van VenJ-brede problematiek. De VenJ-brede problematiek bestaat uit diverse tegenvallers zoals tegenvallende boeteontvangsten, lagere ontvangsten van leges bij de IND door uitspraken van het Europees hof en stijgende uitgaven door hogere loonkosten voor het zorgpersoneel bij onder andere DJI.
- 4 *De zaaksinstroom wordt niet volledig gefinancierd, er wordt een beroep gedaan op de aanwezige reserves bij de rechtbank. Waarvoor zijn deze reserves oorspronkelijk bedoeld? Om dit op te vangen? Of dienen ze een ander doel?*
Op de balans van Rechtspraak staan twee vermogensonderdelen (ook wel «reserves» genoemd): de egalisatierekening en het eigen vermogen. De egalisatierekening is bedoeld om de, over het algemeen relatief beperkte, verschillen tussen afgesproken en gerealiseerde productie op te vangen. Het eigen vermogen is bedoeld om verschillen tussen de afgesproken prijs en de gerealiseerde kostprijs op te vangen, in casu om reguliere bedrijfsrisico's op te vangen.
Volgens de regels van het bekostigingssysteem wordt, indien de productie hoger is dan de productieafspraken, de productie voor 70% van de prijs bekostigd vanuit de egalisatierekening. Indien de productie lager is dan productieafspraken, dan wordt 70% van de prijs door de rechtspraak in de egalisatierekening gestort. Het risico van eventueel niet gedekte overige kosten (30% van de prijs voor de meer- of minderproductie) loopt via de reguliere exploitatie in het behaalde resultaat en kan dus leiden tot een dotatie of een onttrekking aan het eigen vermogen. De egalisatierekening en het eigen vermogen zijn niet bedoeld om de Rechtspraak structureel onder te financieren. Deze vermogensonderdelen geven gezien de huidige omvang en door de noodzaak om binnen de budgettaire kaders van mijn begroting te blijven de mogelijkheid om de zaaksinstroom niet volledig te financieren

- 5 *Hoe verhouden de gestegen behoefte aan rechtsbijstand en de voorziene stijging aan toevoegingen zich tot de gerealiseerde en voorgenomen bezuinigingen op de gesubsidieerde rechtsbijstand?*
De gerealiseerde en voorgenomen bezuinigingen zijn noodzakelijk om ook in de toekomst de toegang tot het recht voor on- en minvermogende burgers overeind te kunnen houden. Om die reden wil ik het stelsel voor gesubsidieerde rechtsbijstand vernieuwen. Dit stelsel moet zowel recht doen aan verdragsrechtelijke verplichtingen om de toegang tot de rechter te waarborgen als aan het algemeen belang de uitgaven beheersbaar te houden. Op korte termijn zal ik uw Kamer hierover nader informeren.
- 6 *Welke redenen, behalve de economische crisis, liggen ten grondslag aan de stijgende behoefte aan gesubsidieerde rechtsbijstand?*
De vraag naar gesubsidieerde rechtsbijstand wordt beïnvloed door een aantal factoren. De groeiende complexiteit van de hoog ontwikkelde en open samenleving, de doorwerking van het Europees gemeenschapsrecht (uniformering, bevordering mededinging) en de opkomst van nieuwe maatschappelijke probleemgebieden en technologische ontwikkelingen, leiden tot meer rechtsregels. Naast deze factoren wordt het beroep op de rechtsbijstand beïnvloed door demografische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen. De individualisering is sterk opgekomen. Veel burgers zijn mondiger geworden en maken zelf keuzes. Die uiten zich mede in een groter beroep op recht en rechtspraak.
In 2012 is de vraag naar rechtsbijstand toegenomen. Op basis van het aantal afgegeven toevoegingen in de afgelopen maanden is het beeld dat het beroep op de rechtsbijstand zich dit jaar op het niveau van eind 2012 consolideert. De ontwikkeling van het aantal toevoegingen is per rechtsgebied verschillend (stijgers en dalers). Wanneer gekeken wordt naar de rechtsgebieden dan stijgt de vraag vooral op de terreinen personen- en familierecht, sociale voorzieningen, verbintenissenrecht, vreemdelingenrecht, bestuursrecht en strafrecht.
- 7 *Waarom is ervoor gekozen om de verwachte zaaksinstroom niet volledig te financieren? Wordt de rechtspraak hier achteraf nog voor gecompenseerd? Zo nee, waarom niet?*
Gelet op de budgettaire opgave waar mijn departement voor staat en de mogelijkheid die de huidige omvang van de vermogensonderdelen bij de Rechtspraak biedt, is afgesproken voor 2013 de verwachte zaaksinstroom niet volledig te financieren. Mocht de Rechtspraak meer productie realiseren dan de (door VenJ bekostigde) productieafspraken, dan wordt de Rechtspraak vanuit de egalisatierekening gecompenseerd, conform de regels van het bekostigingssysteem.